

7.2.2018

STM002:00/2018
STM/45/2018

Enligt sändlista

UTKAST TILL REGERINGSPROPOSITION OM ÄNDRING AV VÄVNADSLAGEN

Social- och hälsovårdsministeriet ber er lämna yttrande om det bifogade utkastet till regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om användning av mänskliga organ, vävnader och celler för medicinska ändamål (101/2001, *vävnadslagen*).

Enligt 4 § 1 mom. i den gällande vävnadslagen kan en person som uppnått myndighetsåldern och som förmår besluta om behandlingen av sig själv donera ett organ eller vävnader som inte återbildas endast för behandling av sjukdom eller kroppsskada hos en nära anhörig eller någon annan närstående person. Tagandet av organ eller vävnader förutsätter också tillstånd av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira).

I propositionen föreslås att 4 § i vävnadslagen ändras så att även någon annan än en nära anhörig eller annan närstående person kan donera organ eller vävnader som inte återbildas. Huvudregeln är dock fortfarande att givaren är en släkting eller annan närstående person till mottagaren. Det föreslås att begreppen släkting och närstående person vidgas i förhållande till den gällande tolkningen, så att givaren också kan vara t.ex. en nära vän. Lagen ska enligt förslaget i princip också möjliggöra helt anonyma donationer och t.ex. så kallade korsvisa donationer (paired exchange). I praktiken gäller lagändringen njurdonationer.

Det föreslås att det till paragrafen fogas en grundläggande bestämmelse om undersökningar och utredningar av givaren. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska det för bedömning av givarens lämplighet göras undersökningar och utredningar som syftar till att säkerställa donationens säkerhet och dess frivillighet samt att donationen inte är förknippad med erhållande eller erbjudande av ekonomisk fördel. En person som utfört undersökningar eller utredningar som gäller frivillighet och eventuell ekonomisk fördel får inte delta i beslutsfattande om tagande av organ eller vävnader. Motsvarande bestämmelse fogas till den paragraf som gäller minderårigas donation av vävnad som återbildas eller en del av ett organ som återbildas. I övrigt ändras den paragrafen inte.

Dessutom preciseras bestämmelserna om organdonationsregistret. I lagen görs också några tekniska ändringar.

Bakgrunden till förslaget är en lagmotion (LM 45/2016 rd) om ändring av vävnadslagen där det föreslogs att den krets av personer som får donera organ ska vidgas. Motionen behandlades i riksdagen under våren 2017.

Vi ber er sända ert yttrande senast **den 11 mars 2018** till adressen kirjaamo@stm.fi. Vi ber er använda referenserna STM002:00/2018 och STM/45/2018 i yttrandet. Yttrandena är offentliga och publiceras i statsrådets tjänst för projektinformation (<http://valtioneuvosto.fi/sv/projekt>). Även andra än de instanser som nämns i sändlistan kan lämna yttrande.

Remissen finns också på social- och hälsovårdsministeriets webbplats på adressen <http://stm.fi/lausuntopyynnnot>.

Ytterligare information ges av överläkare Tuija Ikonen, fornamn.efternamn@stm.fi, tfn 0295 163 253 (medicinska frågor) och specialsakkunnig Merituuli Mähkä, fornamn.efternamn@stm.fi, tfn 0295 163 575 (utkastet till regeringsproposition).

Avdelningschef

Markku Tervahauta

Specialsakkunnig

Merituuli Mähkä

BILAGA

Utkast till regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om användning av mänskliga organ, vävnader och celler för medicinska ändamål (2.2.2018)

SÄNDLISTA

Justitieministeriet
 Riksdagens justitieombudsman
 Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira)
 Regionförvaltningsverken
 Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet (Fimea)
 Institutet för hälsa och välfärd (THL)
 Folkpensionsanstalten (FPA)
 Dataombudsmannen
 Barnombudsmannen
 Diskrimineringsombudsmannen
 Sjukvårdsdistrikten
 Finlands Kommunförbund
 Suomen Lääkäriliitto – Finlands Läkarförbund
 Suomen Transplantaatiokirurginen Yhdistys ry – Finlands
 Transplantationskirurgiska Förening rf
 Suomen Nefrologiyhdistys – Finlands Nefrologförening ry
 Suomen Psykiatriyhdistys – Psykiaterföreningen i Finland ry
 Suomen Anestesiologiyhdistys ry
 Tehy rf
 Finlands sjuksköterskeförbund rf
 Akavas sjukskötare och Taja rf
 Suomen psykologiliitto ry
 Fackorganisationen för högutbildade inom socialbranschen Talentia rf
 Hälsosocialarbetare rf
 Kompetenscentren inom det sociala området
 Sosnet
 Sosiaaliamiehet – Socialombudsmännen ry
 Suomen Potilasiamiehet ry

Njur- och leverförbundet rf
SOSTE Finlands social och hälsa rf
Finlands Patientförbund rf
Riksomfattande etiska delegationen inom social- och hälsovården ETENE

FÖR KÄNNEDOM

Familje- och omsorgsminister Annika Saarikko
Social- och hälsovårdsminister Pirkko Mattila
Specialmedarbetare Hanna-Maija Kause
Specialmedarbetare Riikka Pirkkalainen
Specialmedarbetare Niina Perälä
Specialmedarbetare Kari Synberg
Kanslichef Päivi Sillanaukee
Social- och hälsovårdsministeriet: HPO, SVO:ETU, VIE, registratorskontoret

